

පරාරෝපණයෙන් මිදීමේ සාංදාශ්ටිකවාදී විධිකුමය

ආචාර්ය යාපාරත්න විරසේකර¹

ඉංග්‍රීසි Alienation යන පදයට සිංහල පරාරෝපණය යන්න යෙදේ. එයින් අන්සතුවේම, ඇත්තේම, හැකියාව තැකිව යාම, නිරමාණයට වහල් වීම අදහස් කෙරේ. ඒකළනය, විගලිකහාවය වැනි සිංහල පද ද මේ සඳහා යෙදේ. මෙහි ප්‍රතිවරුද්ධ පදය සහහානිවය (Participation) යන්නයි. මූලින් තමා වෙත පැවති දෙය පසුව තමාගෙන් ඇත් වී බාහිර ගක්තියක් බවට පත්වීතමාව පාලනය කිරීම පරාරෝපණය ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මේ අනුව රෝපණය යනු තමා ගොඩනගන දෙයයි. එසේ ගොඩනගන දෙය තමාගෙන් ඇත්තේම පරාරෝපණයි. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වන්නේ පරාරෝපණයෙන් මිදීමේ සාංදාශ්ටිකවාදීවිධි පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීමයි. "මිදීමේ මග" නැමති සාංදාශ්ටිකවාදී තේමාව අපට සොයා ගත හැකි වන්නේ සාංදාශ්ටිකවාදී පොතපත් ඉතාමත් ව්‍යුතු සටහන් කර ඇති සම්බන්ධ සංකල්පනා විග්‍රහ කර බැඳීමෙනි. සාංදාශ්ටිකවාදීන්ගේ ප්‍රධාන තේමාව වූයේ ජීවිතයේ ඇති නිස්සාර හාවය තේරුම් කිරීමයි. මිනිසාගේ ආධ්‍යාත්මික ගැටුපූ විසඳා කිසියම් මිදීමක් පිළිබඳ පැහැදිලි සංකල්පනා ඉදිරිපත් කිරීම මුළුන්ගේ උත්සාහය නොවේ. සොරේන් කියකිග රජ්‍ය මිනිස් ජීවිතය සෞන්දර්යාත්මක (Aesthetic stage), ආචාර්යාත්මක (Ethical stage)" wd.nī (Religious stage) ලෙස අවධි තුනකට බෙදයි. ඒ ඒ අවධිවල දී පරාරෝපණයෙන් මිදීමේ සුවිශේෂී විධි මුහු සාකච්ඡා කරයි. නිවිශේෂ නිරදේශ කරන්නේ උත්තර මිනිසාගේ තත්ත්වයට යාම තුළින් පරාරෝපණයෙන් මිදීමයි. මේ පිළිබඳ සාත්තර අදහස් ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ 'නිදහස' පිළිබඳ සංකල්පය මුළු කොට ගෙනය. කැමුගේ දැරුණයෙන් ජීවිතය එක්තරා ආකාරයක සටහනක් බව කියයි. එහෙත් එය භෝතික සටහනක් නොවේ. ඒ සටන වනාහි මිනිසාගේ ආධ්‍යාත්මය විසින් ජීවිතයේ තත්ත්වවලට විරුද්ධව කරනු ලබන සටහනයි. මිනිසා මැරෙන තුරු යෙදී සිටින්නේ මේ සටනයෙහිය. කැමුගේ කෘතිවල මිදීමේ ක්‍රම ලෙස සිය දිවි නසා ගැනීම, රසික නිරමාණ තුළින් තමන්ගේ අභ්‍යන්තර හාවයන් ප්‍රකට කිරීම, කෙසේ හෝ ජීවත් වීම, අවට සමාජය කෙරෙහි මහත් මානව හක්තියකින් යුතුව ජ්වත් වීම ආදි විසඳුම් කිහිපයක් ඉදිරිපත් කර තිබේ. ජර්මානු සාංදාශ්ටිකවාදී දාරුණික හරමන් හෙස බටහිර දේවවාදී හා අදේශවාදී සම්ප්‍රදායවලින් බෙහෙවින් මැත්තේ පෙරදිග සම්ප්‍රදායේ කේන්ද්‍රීය වශයෙන් ඔප් නැංවෙන ස්ව හික්ම්ම හා ස්ව අධිෂ්ථාන යන සංකල්ප තුළින් පරාරෝපණයෙන් මිදීම පිළිබඳ අදහස් ඉදිරිපත් කර ඇත. හෙසගේ "සිද්ධාචාර" නවකථාවෙන් පිළිබඳ කරන්නේ එයයි. ඒ අනුව පරාරෝපණයෙන් මිදීමේ සාංදාශ්ටික විධි පිළිබඳ ප්‍රමුඛ්‍ය විමර්ශනය කිරීම මෙමින් සිදුවෙයි.

ප්‍රමුඛ පද : පරාරෝපණය, සාංදාශ්ටිකවාදය, නිස්සාර හාවය, උත්තර මිනිසා, ස්ව හික්ම්ම

---

1 ජේජ් ක්‍රිංකාරාරාය, පාලි හා බොඳීද අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
yapaweerasekara@gmail.com